

UMOWA

**między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec
o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych,**

sporządzona w Warszawie dnia 19 maja 1992 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 19 maja 1992 r. została sporządzona w Warszawie Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych

Rzeczpospolita Polska i Republika Federalna Niemiec,

doceniając znaczenie Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o po-

twierdzeniu istniejącej między nimi granicy, sporządzonego dnia 14 listopada 1990 r.,

kierując się Traktatem między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, sporządzonym dnia 17 czerwca 1991 r.,

kierując się pragnieniem uregulowania i dalszej poprawy współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych,

stawiając sobie za cel zagwarantowanie racjonalnego zagospodarowania i ochronę wód granicznych oraz poprawę ich jakości, jak też zapewnienie zachowania ekosystemów, a jeśli jest to niezbędne, ich restytuowanie,

zdecydowane wypełniać w dobrej wierze swe zadania w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych,

przeświadczone, że ścisła współpraca w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych jest obopólnie korzystna i przyczynia się do umocnienia dobrosąsiedzkich stosunków,

przekonane, że współpraca dwustronna na wodach granicznych przyczyni się do wypełnienia innych międzynarodowych zobowiązań Umawiających się Stron,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Umawiające się Strony będą współpracować w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych.

Artykuł 2

Współpraca gospodarcza, naukowa i techniczna Umawiających się Stron w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych, uwzględniająca zasady ochrony środowiska przyrodniczego, obejmuje w szczególności:

- a) prowadzenie badań, obserwacji i pomiarów wód i ekosystemów oraz oceny wyników badań, a także wymianę odpowiednich danych;
- b) wspólne badania wód granicznych w celu określenia ich ilości i jakości;
- c) sporządzanie bilansów wodnogospodarczych, z uwzględnieniem ilości i jakości;
- d) ustalanie ogólnych uregulowań w sprawie rejestrów substancji szkodliwych, metod pomiarowych, punktów pomiarowych, sposobów wymiany informacji oraz kryteriów klasyfikacji jakości wód;
- e) zaopatrywanie ludności, przemysłu i innych użytkowników w wodę pitną i użytkową;
- f) przerzuty wód między wodami granicznymi a innymi zlewniami;
- g) ochronę wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem i nadmiernym poborem wody;
- h) zabudowę wód granicznych i budowę obiektów hydrotechnicznych dla wykorzystywania zasobów wodnych;
- i) regulację i utrzymanie odcinków granicznych wód żeglownych i nieżeglownych oraz ochronę koryt rzecznych i obszarów zalewowych;
- j) ochronę przed wódami powodziowymi i niżówkowymi oraz ochronę przed zagrożeniami przy po-

chodzie lodów, z uwzględnieniem kompetencji i ponoszenia kosztów;

- k) zapobieganie i zwalczanie nadzwyczajnych zanieczyszczeń wód granicznych;
- l) budowę, utrzymanie i wykorzystanie wałów ochronnych, polderów, kanałów ulgi, urządzeń piętrzących i innych obiektów hydrotechnicznych związanych z gospodarką wodną na wodach granicznych;
- m) melioracje wodne i zaopatrywanie rolnictwa w wodę;
- n) wydobywanie materiałów z wód granicznych;
- o) wspólne wykorzystywanie budowli i urządzeń wodnych oraz utrzymywanie ich w należytym stanie technicznym;
- p) ustalanie ogólnych warunków dla przedsięwzięć na wodach granicznych, nie służących gospodarce wodnej.

Artykuł 3

1. Współpraca Umawiających się Stron odbywa się:

- a) w Polsko-Niemieckiej Komisji do Spraw Wód Granicznych, zwanej dalej „Komisją”, utworzonej zgodnie z artykułem 10;
- b) poprzez bezpośrednią współpracę właściwych organów i instytucji.

2. Zadania wymienione w ustępie 1 realizowane będą w szczególności poprzez:

- a) opracowywanie, uzgadnianie i realizację wspólnych planów i projektów;
- b) opracowywanie, uzgadnianie i stosowanie planów alarmowania, akcji, powiadamiania o sytuacjach nadzwyczajnych oraz prognozach hydrometeorologicznych;
- c) uzgadnianie i stosowanie ogólnych warunków i zasad utrzymania oraz eksploatacji urządzeń gospodarki wodnej;
- d) wymianę ekspertów i doświadczeń;
- e) wymianę informacji o przepisach i środkach podejmowanych w dziedzinie gospodarki wodnej oraz wymianę publikacji.

Artykuł 4

1. Wodami granicznymi w rozumieniu niniejszej umowy są:

- a) odcinki płynących wód powierzchniowych, którymi przebiega granica;
- b) inne wody powierzchniowe, w tym Zatoka Pomorska, Zalew Szczeciński i wody podziemne w tych miejscach, w których przecinane są granicą.

2. Postanowienia niniejszej umowy mają odpowiednio zastosowanie do:

- a) obszarów zalewowych między wałami przeciwpowodziowymi, a w przypadku braku tych obwałowań — między liniami wyznaczonymi najwyższym stanem wód granicznych;
- b) budowli, obiektów i urządzeń gospodarki wodnej, służących zagospodarowywaniu wód granicznych.

Artykuł 5

Jeżeli na podstawie porozumień międzynarodowych o ochronie wód płynących, w których uczestniczą obie Umawiające się Strony, podejmowane są postanowienia mające znaczenie dla efektywnej ochrony wód granicznych, to takie postanowienia powinny być uwzględniane przez Umawiające się Strony.

Dotyczy to zwłaszcza postanowień w takich sprawach, jak:

- rejestry substancji szkodliwych,
- programy pomiarowe,
- metody analityczne,
- metody i punkty pomiarowe,
- przekazywanie danych i informacji,
- minimalne wymogi techniczne oczyszczania ścieków,
- kryteria ustalania jakości wód i klas czystości wód,
- programy poprawy jakości wód.

Artykuł 6

1. Umawiające się Strony współpracują przy opracowywaniu ramowych planów gospodarki wodnej.

2. Umawiające się Strony podejmują wszelkie stosowne i dopuszczalne prawnie środki, aby na ich terytorium nie zezwalano lub nie realizowano żadnych przedsięwzięć, które mogłyby wyrządzić istotny, niekorzystny wpływ na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

3. W przypadku planowania przedsięwzięć lub działań, które mogłyby powodować istotne ujemne skutki, Umawiające się Strony dokonują oceny ich oddziaływania na gospodarkę wodną na wodach granicznych. Umawiająca się Strona, która planuje przedsięwzięcia, powiadomi z odpowiednim wyprzedzeniem o swoich zamiarach drugą Umawiającą się Stronę i przekaze jej niezbędne dane o planowanych działaniach. Umożliwi jej ponadto udział w ocenie tego przedsięwzięcia z zastosowaniem odpowiednich uregulowań międzynarodowych.

4. Umawiające się Strony uzgodnią w czasie jednego roku po wejściu w życie niniejszej umowy tryb,

zakres i zasady oceny wymienionej w ustępie 3, z zastosowaniem odpowiednich uregulowań międzynarodowych, które znajdują zastosowanie do obu Umawiających się Stron.

Artykuł 7

1. Umawiające się Strony informują i konsultują się w celu uzgodnienia istotnych przedsięwzięć w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych, w szczególności dotyczących:

- a) poboru wody z wód granicznych;
- b) zrzutów ścieków, wód kopalnianych i wód chłodniczych do wód granicznych;
- c) utrzymania i regulacji wód granicznych, utrzymania szlaku żeglownego, jak też przedsięwzięć ochrony przeciwpowodziowej;
- d) budowy i przebudowy urządzeń gospodarki wodnej na wodach granicznych;
- e) przedsięwzięć mających znaczący wpływ na wody podziemne na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

2. Umawiające się Strony mogą powierzać realizację przedsięwzięć, o których mowa w ustępie 1, właściwym instytucjom lub osobom trzecim, mogącym w tym zakresie działać samodzielnie i zawierać odpowiednie porozumienia.

3. Komisja może ustalać zasady współpracy dla przedsięwzięć nie wymienionych w ustępie 1.

Artykuł 8

Planowanie, realizacja i finansowanie wspólnych przedsięwzięć transgranicznych są uzgadniane. Każda z Umawiających się Stron ponosi odpowiedzialność za realizację przedsięwzięć na swoim terytorium.

Artykuł 9

1. Umawiające się Strony zobowiązują się do redukcji zanieczyszczeń wód granicznych. W tym celu planowanie i budowa nowych urządzeń służących ochronie tych wód będzie się odbywała z zastosowaniem nowoczesnej techniki. Urządzenia istniejące będą sukcesywnie dostosowywane do tych wymagań.

2. W celu zapewnienia pokrycia obustronnego zapotrzebowania na wodę Umawiające się Strony zobowiązują się do oszczędnego wykorzystywania oraz do zapobiegania nadmiernym poborom wód granicznych.

Artykuł 10

1. Tworzy się Polsko-Niemiecką Komisję do Spraw Wód Granicznych. W celu wykonania swych zadań Komisja może przedkładać propozycje Umawiającym się Stronom.

2. Priorytetowymi zadaniami Komisji są:

- a) opracowanie systemów kontroli powiadamiania i ostrzegania o nadzwyczajnych zanieczyszczeniach wód granicznych;
- b) opracowanie technicznych, technologicznych, organizacyjnych i innych zasad zapobiegania i zwalczania nadzwyczajnych zanieczyszczeń wód granicznych, łącznie z przeprowadzaniem ćwiczeń;
- c) opracowanie zasad dla wspólnych przedsięwzięć służących ochronie przeciwpowodziowej;
- d) opracowanie zasad współdziałania i udzielania pomocy na zasadzie wzajemności.

3. Skład i tryb postępowania Komisji oraz jej uprawnienia szczegółowo reguluje statut zawarty w załączniku, który stanowi integralną część niniejszej umowy.

Artykuł 11

Niniejsza umowa nie reguluje uprawiania rybołówstwa i żeglugi. Nie wyklucza to jednak uwzględnienia tych dziedzin przy podejmowaniu i wykonywaniu zadań gospodarki wodnej.

Artykuł 12

Warunki przekraczania granicy przez osoby oraz przewożenia materiałów, sprzętu, narzędzi i środków transportu, w szczególności w sytuacjach zagrożeń, regulują odrębne umowy.

Artykuł 13

1. Umowa niniejsza podlega ratyfikacji. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Bonn możliwie jak najszybciej.

2. Umowa niniejsza wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

Artykuł 14

1. Umowę niniejszą zawiera się na czas nieokreślony. Po upływie pięciu lat od wejścia w życie umowa niniejsza może być wypowiedziana przez każdą Umawiającą się Stronę na piśmie, drogą dyplomatyczną, z zachowaniem terminu sześciu miesięcy do końca roku kalendarzowego. W tym przypadku umowa traci moc z upływem tego roku kalendarzowego.

2. Wypowiedzenie umowy nie narusza realizacji wspólnych przedsięwzięć, które zostały już rozpoczęte.

Sporządzono w Warszawie dnia 19 maja 1992 r. w dwu egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.

W imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej

S. Kozłowski

W imieniu
Republiki Federalnej
Niemiec

*G. Knatsted
K. Toepfer*

Załącznik

STATUT

POLSKO-NIEMIECKIEJ KOMISJI DO SPRAW WÓD GRANICZNYCH

Artykuł 1

Komisja składa się z delegacji Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Federalnej Niemiec. Delegacje składają się, każda, z pięciu członków. Każda z Umawiających się Stron ustala przewodniczącego i pozostałych członków swojej delegacji oraz zastępców członków delegacji.

Artykuł 2

1. Komisja zbiera się przynajmniej raz do roku, poza tym w razie potrzeby lub w pilnych przypadkach — w ciągu dwóch miesięcy na wniosek przewodniczącego delegacji.

2. Jeśli nie ustalono inaczej, Komisja spotyka się na zmianę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Federalnej Niemiec.

3. Posiedzenie zwołuje przewodniczący delegacji tego Umawiającego się Państwa, na którego teryto-

rium ma się odbyć posiedzenie, w porozumieniu z przewodniczącym drugiej delegacji.

4. Z posiedzenia Komisji sporządza się protokół w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim.

Artykuł 3

1. Każda delegacja może przywołać ekspertów.

2. Komisja może zlecić ekspertom realizację określonych zadań.

Artykuł 4

1. Każda delegacja pokrywa koszty własne oraz koszty swych ekspertów i tłumaczy.

2. Jeżeli eksperci działają na zlecenie Komisji, to koszty ponoszą po połowie Rzeczpospolita Polska i Republika Federalna Niemiec.

Artykuł 5

Komisja uchwała swój regulamin.

Artykuł 6

Komisja może w razie potrzeby powoływać grupy robocze do spraw poszczególnych odcinków granicznych oraz do spraw poszczególnych dziedzin specjalistycznych, których skład powinien być parytetowy. Mandat tych grup roboczych ustala Komisja.

Artykuł 7

1. W celu praktycznej realizacji zadań wynikających z umowy o wodach granicznych Komisja może ustalać zasady współpracy wszystkich uczestniczących w niej instytucji.

2. W razie wątpliwości Komisja może konsultować postanowienia umowy oraz wynikające z nich tech-

niczne i organizacyjne uregulowania w celu osiągnięcia zgodnych rozwiązań.

3. W przypadkach sporów Komisja stara się o ich zgodne usunięcie.

4. Każda delegacja dysponuje jednym głosem. Decyzje i propozycje Komisji przyjmowane są jednogłośnie.

Artykuł 8

W dziedzinie gospodarki wodnej Komisja współpracuje z innymi komisjami dwustronnymi i wielostronnymi.

Artykuł 9

Językami roboczymi Komisji są języki polski i niemiecki.

PROTOKÓŁ

Z okazji podpisania Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych Rzeczpospolita Polska i Republika Federalna Niemiec złożyły następujące wspólne oświadczenie:

W związku z artykułem 12 Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych Umawiające się Strony uważają, że regulacja ta nie stanowi nawiązania do umów wcześniej zawartych, w szczególności umów między Polską

Rzeczpospolitą Ludową i Niemiecką Republiką Demokratyczną.

Z uwagi na przewidywane w artykule 12 zawarcie odrębnych umów Umawiające się Strony zgodnie wyrażają gotowość do tego, by takie regulacje umowne nastąpiły tak szybko, jak to będzie możliwe.

Za Rzeczpospolitą Polską   Za Republikę Federalną Niemiec

S. Kozłowski

*G. Knatsted
K. Toepfer*

Po zaznajomieniu się z powyższą umową w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 24 kwietnia 1996 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *D. Rosati*